

Zahtjevi koje je potrebno zadovoljiti prilikom plasmana hrane

Andrija Lesar, dipl.sanit.ing.
Spec. kv. i sig. hrane

Hrana

- ... je svaka tvar ili proizvod prerađena, djelomično prerađena ili neprerađena, a namijenjen je konzumaciji ili se može opravdano očekivati da će ga ljudi konzumirati. (Zakon o hrani)
- **Primarni poljoprivredni proizvodi** (krumpir, luk, kupus, jabuke, rajčica, krastavci, itd.)
- **Proizvodi animalnog podrijetla** (mlijeko, sir, vrhnje, čvarci, kobasice, salame itd.)
- **Prerađevine** (*pretežito*) neanimalnog podrijetla (kiseli krastavci, kiseli kupus, sokovi, pekmez, mlinci, itd.)

Rizik u poslovanju s hranom

- Nastanak zdravstveno neispravne hrane
- Zdravstvena neispravnost
 - Mikrobiološki uvjetovana
 - Kemijski uvjetovana
 - Fizički uvjetovana

Različiti pojmovi

- SIGURNOST HRANE
- ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST HRANE
- ZDRAVA PREHRANA
- KVALITETA HRANE
- ZAŠTITA POTROŠAČA

Oprez

- Lažna svojstva hrane
- Dovođenja potrošača u zabludu
- Zdravstvene tvrdnje
- Prehrambene tvrdnje
- Ekološki (BIO) proizvod

Odgovornost

- Subjekt u poslovanju s hranom je odgovoran!... za:
 - Zdravstvena ispravnost hrane
 - Označavanje hrane
 - Sljedivost hrane

- **„Zapakirana hrana ili pretpakovina“** je proizvod namijenjen krajnjem potrošaču i subjektima u poslovanju s hranom koji hranu nude krajnjem potrošaču za izravnu konzumaciju (ugostiteljski objekti, kantine, bolnice, dječji vrtići, škole.
- **„Nezapakirana hrana“** je hrana koja je stavljena na tržište bez prethodnog pakiranja ili se pakira
- na mjestu prodaje u prisutnosti krajnjeg potrošača ili bez njega.

Registracija objekta pri nadležnom tijelu

- **Primarni poljoprivredni proizvodi** (*nije potrebna ako se prigodna prodaja organizirana u sklopu održavanja sajмова, priredaba i izložbi, na mjestu proizvodnje, na štandovima i klupama na tržnicama na malo, na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, na štandovima i klupama unutar trgovačkih centara i ustanova te pokretnom prodajom*)
- **Proizvodi animalnog podrijetla** – posebna registracija pri Ministarstvu poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo
- **Proizvodnja i prerada hrane neživotinjskog podrijetla i/ili hrane koja sadrži sastojke neživotinjskog podrijetla i prerađene sastojke životinjskog podrijetla,**– registracija kod Ministarstva zdravlja, Uprava za sanitarnu inspekciju

Više informacija i obrazaca za registraciju:

- Sanitarna inspekcija: <https://zdravstvo.gov.hr>
- Veterinarska inspekcija: <http://www.veterinarstvo.hr/>

Sljedivost

- Proizvođači moraju moći dokazati sljedivost pojedinog proizvoda i to za korak unaprijed i korak unatrag
 - Od kuda je proizvod (gdje i kada je proizveden)
 - Kamo je proizvod plasiran (kada, kome i koliko)
- Dokumentacija sljedivosti (dokazi)
 - Komercijalni dokumenti (npr. otpremnice, primke, računi itd.)
 - Ovjerene evidencije

Hrana koja se stavlja na tržište mora:

- Biti iz propisno registriranog objekta
- Adekvatno upakirana
- Adekvatno transportirana
- Mora biti adekvatno označena (deklarirana)
- Zadovoljavati propise o tržišnim standardima (za proizvode za koje su propisani)
- Zdravstveno ispravna – sigurna
- Kvalitativno i senzorski (boja, okus, miris, konzistencija) prihvatljiva

Označavanje hrane

- naziv hrane pod kojim se ista prodaje
- popis sastojaka + alergeni
- količina određenih sastojaka ili kategorije sastojaka
- za meso država rođenja, uzgoja i klanja
- neto količina ili količina punjenja
- rok trajanja
- za smrznute proizvode i datum zamrzavanja
- uvjeti čuvanja i upotrebe, gdje je to potrebno, odnosno ako mogu utjecati na trajnost hrane
- naziv i adresa proizvođača ili onoga koji hranu pakira ili stavlja na tržište, a registriran je u Republici Hrvatskoj
- stvarna alkoholna jakost po volumenu za pića koja sadrže više od 1,2% alkohola
- oznaka serije ili lota
- upute za upotrebu, gdje je potrebno radi pravilnog korištenja
- pojedinosti o mjestu podrijetla, ako bi propust takva navođenja mogao krivo navoditi potrošača o pravom podrijetlu
- nutritivna svojstva

Zakonodavstvo

- Zakon o hrani
- Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu
- Zakon o kontaminantima
- Zakon o informiranju potrošača o hrani
- Pravilnik o inspekcijskom nadzoru i kontroli usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima
- Pravilnik o voćnim sokovima i njima sličnim proizvodima namijenjenim za konzumaciju
- Pravilnik o voćnim džemovima, želeima, marmeladama, pekmezu te zaslađenom kestenu i prelu

Gdje pratiti („istraživati“) zakone? www.digured.hr

Opis zbirke

Opis podataka: Rezultati pretraživanja. Dodatne upute za korištenje bažice CADIAL. O projektu CADIAL. [W-Lex - višjezično pretraživanje](#)

CADIAL

Tržišni standardi jabuke Traži

Pričaži: Tekst Naslov Ključne riječi (Eurovoc) Vožeće propise

Prikaži: Samo naslove Osnovni prikaz Detaljan prikaz

Prikaži napredne opcije

Datum ažuriranja podataka: 28.11.2017 (NN 116/2017)

Tržišnica CADIAL © 2007-2017 FER

Baza pravnih propisa © 2017 Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva

Rezultati: 736 (0,0771 s)

1. Pravilnik o inspekcijskom nadzoru i kontroli usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima (NN 069/2017) usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima, mjera i radnje inspektora... USKLAĐENOSTI VOĆA I POVRĆA S TRŽIŠNIM STANDARDIMA TEMELJNE ODREDBE: Članak 1. ... usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima Ministarstvo poljoprivrede 1541 Na temelju... NN052251.xml - 35 KB
2. Pravilnik o tržišnim standardima za voće i povrće (NN 157/2013) - **NE VAŽI!**
Ovim Pravilnikom propisuje se tržišni standardi za voće i povrće... ministar poljoprivrede donosi PRAVILNIK O TRŽIŠNIM STANDARDIMA ZA VOĆE I POVRĆE TEMELJNE... 157 24 12 2013 Pravilnik o tržišnim standardima za voće i povrće MINISTARSTVO... NN045379.xml - 35 KB
3. Pravilnik o tržišnim standardima za jaja za valenje i podmladak domaće peradi (NN 006/2013)
6 16 01 2013 Pravilnik o tržišnim standardima za jaja za valenje i... ministar poljoprivrede donosi PRAVILNIK O TRŽIŠNIM STANDARDIMA ZA JAJA ZA VALENJE I... 16 01 2013 Pravilnik o tržišnim standardima za jaja za valenje i... NN006000.xml - 34 KB

Pravilnik o inspeksijskom nadzoru i kontroli usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima (NN 069/2017)

Vrsta propisa: podzakorski akt

Status propisa:

- VAŽEĆI PROPIS

Ključne riječi Eurovoca (9): (prikaži sve...)

- voće
- povrće
- ...

Područje djelatnosti:

- Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo

Napomene (2):

- Datum stupanja na snagu: 15.07.2017
- Sadrži usklađenje s EU propisima

Vezeni dokumenti (2):

- Izmjene/dopune: Pravilnik o izmjenama Pravilnika o inspeksijskom nadzoru i kontroli usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima (NN 079/2017)
- Temeljni propis: Zakon o poljoprivredi (NN 030/2015)

EU dokumenti (4): (prikaži sve...)

- (CELEX 32013R1308) Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredba Vijeća (EEZ) br. 92/272, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1637/2001 i (EZ) br. 1234/2007
- (CELEX 32011R0543) Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te preradivina voća i povrća
- ...

Poveznica na originalni dokument: Pravilnik o inspeksijskom nadzoru i kontroli usklađenosti voća i povrća s tržišnim standardima (NN 069/2017)

Document 32011R0543

Home | Official Journal | EU law and related documents | National law | Legislative procedures | More

Document 32011R0543 | Save to My items | Permanent link | Download notice | Follow this document

Title and reference

Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te preradivina voća i povrća

In force

OJ L 157, 15.6.2011, p. 1-163 (BG, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)
Special edition in Croatian - Chapter 03 Volume 024 P. 186 - 348

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/543/oj

Languages, formats and link to OJ

	BG	ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SL	FI	SV
HTML																								
PDF																								
Official Journal																								

Multilingual display

Language 1: English (en) | Language 2: Please choose | Language 3: Please choose | Display

- Tržišni standardi za svježe voće i povrće primjenjuju se u svim fazama stavljanja na tržište (proizvodnja, pakirnica, veleprodaja maloprodaja), uključujući uvoz, izvoz, a mogu obuhvaćati zahtjeve za: kvalitetu, kategorizaciju, težinu, veličinu, ambalažu, pakiranje, skladištenje, prijevoz, prezentiranje i stavljanje na tržište.
- Subjektu u sektoru voća i povrća obuhvaćenih tržišnim standardima koji takve proizvode izlažu, nude za prodaju, isporučuju ili stavljaju na tržište unutar Unije **isključivo sukladno tim standardima** i odgovorni su za osiguravanje takve sukladnosti .

Tržišni standardi:

- Minimalni zahtjevi kvalitete, odnosno proizvodi iz sektora voća i povrća mogu se staviti na tržište samo ako su:
 - neoštećeni,
 - zdravi; isključuju se plodovi koji su zbog truljenja ili kvarenja neprikladni za potrošnju,
 - čisti, gotovo bez vidljive strane tvari,
 - gotovo bez štetnika,
 - gotovo bez oštećenja uzrokovanih štetnicima,
 - bez prekomjerne vanjske vlažnosti,
 - bez stranog mirisa i/ili okusa.

Označavanje voća i povrća:

- Obvezni podaci moraju sadržavati sljedeće elemente:
 - naziv proizvoda,
 - naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja,
 - puni naziv zemlje podrijetla
 - oznaku za LOT.
- Za proizvode iz sektora svježeg voća i povrća koji podliježu posebnim tržišnim standardima (jabuke; agrume; kivi; lisnate salate, endivije, koverci avogad i ravnog lista; breskve i nektarine; kruške; jagode; slatke paprike; stolno grožđe; rajčice i banane) pored gore navedenih obveznih podataka, posebnim tržišnim standardom određeni su i dodatni zahtjevi vezani za označavanje (obvezno navođenje: klase, kalibra, sorte, boje mesa, sredstva korištenog nakon berbe).

Prezentiranje obveznih podataka:

- U fazi prodaje na malo, pojedini podaci moraju biti čitljivi i na vidljivom mjestu.
- Proizvodi se smiju nuditi na prodaju pod uvjetom da trgovac na malo istakne dodatno i čitljivo pojedini podaci o zemlji podrijetla i prema potrebi klase, sorte ili trgovačkog tipa na takav način da se ne obmanjuje potrošača.
- Obvezne informacije o hrani moraju biti označene na vidljivom mjestu tako da budu lako uočljive, jasno čitljive i prema potrebi neizbrisive. Ni u kojem slučaju te informacije ne smiju biti skrivene, prekrivene ili prekinute.

- Za sektor svježeg voća i povrća na računima i popratnim ispravama, osim na potvrdama o kupovini za potrošače, mora se naznačiti naziv i zemlja podrijetla proizvoda i prema potrebi klasa, sorta ili trgovački tip, ako se to zahtijeva posebnim tržišnim standardom.
- Obvezne informacije o hrani moraju biti napisane na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom.

Primjer

Vrsta proizvoda: Mandarina
Zemlja podrijetla: Republika Hrvatska
Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja: Plodovi
zemlje d.o.o., Donji put 1,
10000 Zagreb
Naziv sorte: Satsuma
Klasa: II
Veličina: 1 – XX
Tretirano: Imazalilom i/ili voskom
LOT: L 4117

Primjer

Vrsta proizvoda: Jabuka

Naziv sorte: Idared

Zemlja podrijetla: Republika Hrvatska

Naziv i adresa pakiratelja i/ili otprematelja:

Plodovi zemlje d.o.o., Donji put 1,
10000 Zagreb

Klasa: I

Veličina: 70-75

LOT: L 4117

Hvala na pažnji

Andrija Lesar,

lesar@bioinstitut.hr

098/465 - 477